

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
КАФЕДРА ЮНЕСКО
«ДУХОВНО-КУЛЬТУРНІ ЦІННОСТІ ВИХОВАННЯ ТА ОСВІТИ»**

**ДУХОВНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ:
методологія, теорія і практика**

Збірник наукових праць

Випуск 3 (107)

Київ, 2023

Рекомендовано Вченою радою Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (протокол № 5 від 28.12.2023 р.)

Редакційна колегія

Шевченко Г.П. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, завідувач кафедри ЮНЕСКО «Духовно-культурні цінності виховання та освіти», завідувач кафедри педагогіки, м. Київ (**головний редактор**); **Зеленов Є.А.** – доктор педагогічних наук, професор, м. Київ; **Бех І.Д.** – доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, м. Київ; **Філіпчук Г.Г.** – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, м. Київ; **Миропольська Н.Є.** – доктор педагогічних наук, професор, м. Київ; **Пелех Ю.В.** – доктор педагогічних наук, професор, м. Рівне; **Помиткін Е.О.** – доктор психологічних наук, професор, м. Київ; **Сватко Ю.І.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри ЮНЕСКО «Права людини, мир, демократія, толерантність та міжнародне взаєморозуміння», м. Київ; **Базалук О.О.** – доктор філософських наук, професор, м. Київ; **Вітченко А.О.** – доктор педагогічних наук, професор, м. Київ; **Тюріна Т.Г.** – доктор педагогічних наук, професор, м. Львів; **Антоненко Т.Л.** – доктор психологічних наук, професор, м. Київ; **Чурсін М.М.** – доктор педагогічних наук, доцент, м. Київ; **Ернст Вагнер** – доктор філософії, координатор кафедри ЮНЕСКО «Мистецтво і культура в освіті», м. Ерланген-Нюрнберг, Німеччина; **Галена Іванова** – доктор педагогічних наук, доцент, м. Пловдив, Болгарія; **Анна Клим-Климашевська** – доктор педагогічних наук, професор, м. Седльце, Польща; **Леслі Джон Френсіс** – доктор філософії, доктор літератури, доктор богослов'я, член колегії вчителів, член Британського психологічного товариства, м. Ковентрі, Великобританія; **Крістофер А. Льюїс** – доктор філософії, професор, м. Лідс, Великобританія; **Джон Вейн Фішер** – доктор педагогічних наук, професор, Австралія; **Д. Пол Шафер** – магістр мистецтв, доцент, директор проекту Світова культура, м. Маркхем, Канада; **Рашидова С.С.** – кандидат педагогічних наук, доцент, м. Київ (**відповідальний редактор**).

Збірник наукових праць «Духовність особистості: методологія, теорія і практика» внесено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 02.07.2020 № 886, кат. Б).

Журнал включено до Міжнародної бази даних Ulrich's Periodical Directory (2013 р.), повнотекстової бази даних Open Academic Journals Index (2014 р., CGIJ OAJI – 0.350), Google Scholar (2014 р., h-індекс 2021 – 17), Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (2008 р.), Міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus International (ICI 2020 – 82.37).

Офіційний сайт збірника: https://journals.snu.edu.ua/?journal=DOMTP_SNU&page=index

Д85 Духовність особистості: методологія, теорія і практика : збірник наукових праць / Гол. редактор Г. П. Шевченко. Вип. 3 (107). Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. 236 с.

У збірнику висвітлюються актуальні питання методології, теорії й практики розвитку духовної культури особистості в сучасних соціокультурних умовах.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями в галузі педагогіки та психології духовності, аспірантами, педагогами-практиками.

Статті прорецензовано членами редакційної колегії.

© Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, 2023

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
VOLODYMYR DAHL EAST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY
UNESCO CHAIR «SPIRITUAL AND CULTURAL VALUES OF
UPBRINGING AND EDUCATION»**

**SPIRITUALITY OF A PERSONALITY:
Methodology, Theory and Practice**

Collection of Scientific Papers

Issue 3 (107)

Kyiv, 2023

Recommended by the Academic Council of Volodymyr Dahl East Ukrainian National University (Record of Meeting No 5, 28.12.2023)

Editorial Board

Galyna P. Shevchenko – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the NAES of Ukraine, Head of the International UNESCO Chair in Spiritual Cultural Values of Upbringing and Education, Head of Pedagogy Department, Kyiv (**Editor-in-Chief**); **Evheniy A. Zelenov** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Kyiv; **Ivan D. Bekh** – Doctor of Psychological Sciences, Professor, Academician of the NAES of Ukraine, Kyiv; **Heorhiy H. Filipchuk** – Doctor of Psychological Sciences, Professor, Academician of the NAES of Ukraine, Kyiv; **Nataliya Ye. Myropolska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Kyiv; **Yuriy V. Pelekh** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Rivne; **Eduard O. Pomytkin** – Doctor of Psychological Sciences, Professor, Kyiv; **Yuriy I. Svatko** – Doctor of Philological Sciences, Professor, Head of the UNESCO Chair in Human Rights, Peace and Democracy, Tolerance and International Understanding, Kyiv; **Oleg O. Bazaluk** – Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Kyiv; **Andriy O. Vitchenko** – Doctor of Pedagogic Sciences, Professor, Kyiv; **Tamara G. Tiurina** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Lviv; **Mykola M. Chursin** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Kyiv; **Tetyana L. Antonenko** – Doctor of Psychological Sciences, Professor, Kyiv; **Ernst Wagner** – PhD, Executive Coordinator at the UNESCO Chair in Arts and Culture in Education, Erlangen-Nürnberg, Germany; **Galena Ivanova** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Plovdiv, Bulgaria; **Anna Klim-Klimaszewska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Siedlce, Poland; **Leslie John Francis** – PhD, DLitt, ScD, DD, C. Psychol, FBPsS, FCP, Coventry, Great Britain; **Christopher A. Lewis** – DPhil (Psychology of Religion), MA, MEd, MSc, MPhil, BSc, PGCut, Lecturer in Psychology, Leeds, Great Britain; **John Wein Fisher** – Phil D, EdD, PhD, Adjust Professor, Ballarat, Australia; **D. Paul Schafer** – MA in Economics, Associate Professor, Director of the World Culture Project, Markham, Canada; **Svitlana S. Rashydova** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Kyiv (Executive Editor).

The Collection of scientific papers "Spirituality of a Personality: Methodology, Theory and Practice" is included into the List of scientific professional editions of Ukraine in which the results of theses on obtaining the scientific degrees of Doctor and Candidate of Pedagogical Sciences are published (approved by the Law of the Ministry of Education and Science of Ukraine from July 02, 2020 № 886, category B).

The Collection is included to Ulrich's Periodical Directory (2013), Open Academic Journals Index (2014, CGIJ OAJI – 0.350), Google Scholar (2014, h-index 2021 – 17), V.I. Vernadsky National Library of Ukraine (2008), Index Copernicus International (ICI 2020 – 82.37).

Official web site of the collection: https://journals.snu.edu.ua/?journal=DOMTP_SNU&page=index

D85 Spirituality of a Personality: Theory, Methodology and Practice: collection scientific papers / Editor-in-chief Galyna P. Shevchenko. Issue 3 (107). Kyiv: Publishing House of the Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, 2023. 236 p.

The Collection touches upon the issues of actual problems of methodology, theory and practice of development of a person's spiritual culture in modern social and cultural conditions.

The science officers, post-graduate students, and pedagogues-practitioners in the field of pedagogy and psychology of spirituality can use the materials of the collection.

Papers of the collection are reviewed by the members of the Editorial Board.

УДК 37.04 : 376

DOI: <https://doi.org/10.33216/2220-6310/2023-107-3-57-66>

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Л. В. Лук'яник

ORCID 0000-0003-3432-1614

А. С. Пехарєва

ORCID 0000-0002-1836-4158

О. В. Ільченко

ORCID 0000-0002-5964-8237

Застосування інформаційних технологій під час корекції мовленнєвих порушень у дітей молодшого шкільного віку стає дедалі важливішим напрямком логопедичної практики. У цій статті розглянуто важливість залучення інформаційних технологій до освітнього процесу, адже такі порушення становлять серйозну проблему, яка може суттєво впливати на успіх в навчанні та соціальну адаптацію.

Один із найважливіших аспектів використання інформаційних технологій полягає в здатності створити інтерактивне та привабливе навчальне середовище. Інформаційні технології надають можливість створювати креативні та цікаві навчальні ігри, програми, вебплатформи, які спрямовані на розвиток мовлення та сприяють залученню дітей до навчання. Аналізатори мови й віртуальні платформи для комунікації надають можливість логопедам більш точно діагностувати мовленнєві проблеми та розробити індивідуальні корекційні плани для кожної дитини.

У статті здійснено ретельний аналіз типових порушень мовлення, що виникають у дітей молодшого шкільного віку. Цей аналіз охоплює різноманітні аспекти, від недостатньо розвиненого словникового запасу й проблем артикуляції до дислексичних помилок та фонетико-фонематичного недорозвинення мовлення. Розуміння цих порушень дозволяє логопедам більш ефективно вибирати методи та інструменти для корекції мовленнєвих проблем у дітей. Також встановлено переваги та недоліки застосування інформаційних технологій у контексті логопедичної практики.

Ключові слова: порушення мовленнєвого розвитку, логопедична корекція, тяжкі порушення мовлення, інноваційні методи навчання, діти молодшого шкільного віку.

Постановка проблеми у загальному виді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. У сучасному освітньому процесі питання корекції мовленнєвих порушень у дітей молодшого шкільного віку набуває особливої важливості. Порушення мовленнєвого розвитку стає серйозним викликом як для освітян, так і для практикуючих логопедів.

Важливим науковим завданням є дослідження природи та механізмів мовленнєвих порушень у дітей молодшого шкільного віку. Таке дослідження передбачає аналіз факторів, які спричиняють такі порушення, визначення типових труднощів, з якими зіштовхуються діти цього віку під час розвитку мовлення. Важливим аспектом є ідентифікація важких, довготривалих порушень, які перешкоджають дитині інтегруватися в навчальний процес.

Практичне завдання полягає у забезпеченні логопедів та вчителів ефективними інструментами, що дозволить їм якісно працювати із дітьми, у яких виявлені мовленнєві порушення. Це охоплює розробку інтерактивних педагогічних матеріалів, які стимулюють розвиток мовлення, інтеграцію спеціалізованих програм та апаратного забезпечення для діагностики та корекції мовленнєвих проблем, а також надання вчителям інструментів для моніторингу та оцінки прогресу у навчанні дітей із мовленнєвими труднощами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Правильне мовлення визначається одним із важливих показників готовності дитини до навчання у школі, а також ключовим фактором успішного опанування письма та читання. Необхідно враховувати, що письмове мовлення базується на усному, і діти, які мають порушення мовленнєвого розвитку, мають потенційну загрозу стати дисграфіками та дислексиками, тобто дітьми з порушеннями письма й читання. На жаль, в Україні за останні роки спостерігається істотне зростання кількості дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку, включаючи фонетико-фонематичне недорозвинування (Сапранкова, 2018, с. 187). Це вимагає ретельного перегляду методів і форм виховання та навчання для цієї категорії дітей.

Сучасний стан досліджень та публікацій у галузі корекції мовленнєвих порушень у дітей молодшого шкільного віку свідчить про постійний розвиток інструментів та підходів до роботи з такими дітьми та акцентує важливість ранньої діагностики та індивідуального підходу. Такі вчені, як А. Богуш, Ю. Рібцун, І. Сапранкова, Н. Чередніченко, І. Клименко,

Л.Тенцер, М. Шеремет, Д. Бішоп, С. Зігенфуш та інші активно працюють у цій галузі та розробляють ефективні методи корекції мовленнєвих порушень.

Науковий аналіз літературних джерел також вказує на потребу в інтердисциплінарному підході, який включає співпрацю логопедів, психологів, вчителів та батьків. Це сприяє більш успішній роботі з дітьми та покращує результати корекції.

Мета статті – дослідити ефективність використання інформаційних технологій для корекції мовленнєвих порушень у дітей молодшого шкільного віку.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. Ефективний процес навчання в школі неможливий без якісної комунікації. Здатність дітей активно та інтерактивно взаємодіяти з однолітками та дорослими у шкільному оточенні стає важливою передумовою для досягнення успіху в академічному житті (Рібцун, 2014, с. 10). Розмовна мова, без сумніву, є основою для подальшого розвитку навичок читання та письма. Усне та писемне мовлення взаємодіють між собою, сприяючи становленню комунікативної компетентності, яка формується ще з раннього дитинства та залишається з нами упродовж усього життя.

Але, на жаль, діти із порушеннями мовлення часто мають труднощі у читанні, у вираженні своїх думок усно, а також недостатньо розвинені навички соціальної комунікації. Все це впливає на їхню мотивацію навчатися та взаємодіяти з однолітками. Ці проблеми виникають на різних рівнях, включаючи розуміння звуків, слів, речень та цілих текстів (Богуш, 2011, с. 138). Серед типових порушень мовленнєвого розвитку у дітей молодшого шкільного віку виділяють звукову дислалію (фонетичні порушення), затримку мовленнєвого розвитку (лексичні та синтаксичні порушення), афазію та заїкання (див. таблицю 1).

Рання діагностика та корекція цих порушень є дуже важливою. Для вчасної діагностики зазвичай звертаються до лікаря-логопеда або спеціаліста з розвитку мовлення. Вчасні заходи корекції, такі як логопедичні заняття, можуть значно полегшити процес навчання дитини та сприяти подоланню порушень мовлення. Для більш складних випадків рекомендують індивідуальний підхід та терапію (Чередніченко, Клименко, Тенцер, 2018, с. 248).

Загалом, рання діагностика та корекція порушень мовлення у дітей молодшого шкільного віку допомагають створити сприятливі умови для їхнього успішного розвитку та навчання, сприяючи подоланню мовленнєвих труднощів і забезпечуючи можливість ефективного спілкування.

Типові порушення мовленнєвого розвитку у дітей молодшого шкільного віку

Назва	Опис	Приклад
Звукова дислалія	спотворення звуків, заміна одних звуків іншими, пропускання звуків чи їх повторення в неправильний спосіб. Звукова дислалія може виникати через фізичні обмеження, такі як проблеми з мовним апаратом, або через недостатньо розвинені артикуляційні навички у дитини	Заміна звука [р] іншим звуком, наприклад [л]. Дитина, яка має це порушення, може вимовити слово «річка» як «лічка». В цьому випадку, неправильна вимова звука [р] робить мовлення дитини менш зрозумілим для інших
Затримка мовленнєвого розвитку	порушення, коли дитина відстає у розвитку своїх мовних навичок порівняно зі своїми ровесниками. Це виявляється у різних аспектах мовлення, включаючи лексичний (словниковий) та синтаксичний (граматичний) розвиток	Уявімо шестирічного хлопчика, якому важко формулювати речення, тому він використовує короткі фрази замість повних речень. Наприклад, дитина може сказати «Хочу води» замість «Я хочу попити води»
Афазія	мовний розлад, спричинений ураженням певних областей мозку, відповідальних за мовлення. Ця проблема може вплинути на здатність особи говорити, писати і розуміти мову, як усну, так і письмову	Семирічна дитина зазнала травматичного удару в голову, в результаті чого виникла афазія, яка вплинула на її здатність говорити та розуміти мову. Дитина може мати труднощі у вираженні своїх думок усно та в утворенні граматично правильних речень. Наприклад, вона може сказати «Я хочу книга» замість «Я хочу книгу»
Заїкання	мовний розлад, який проявляється у перериванні та повторенні звуків, слів або фраз під час мовлення	У восьмилітньої дівчинки заїкання проявляється у повторенні початкових звуків слів. Наприклад, вона намагається сказати слово «кіт», але вимовляє його як «к-к-к-кіт», що робить мовлення менш зрозумілим та викликає стрес у дитини

У сучасному світі інформаційні технології стали необхідною складовою логопедичної роботи з такими дітьми. Вони дозволяють логопедам використовувати спеціалізовані програми та онлайн-ресурси для оцінки та вдосконалення мовлення дітей (Шеремет, 2014, с. 73). Завдяки цим інструментам фахівець може створювати індивідуальні програми корекції, які враховують потреби кожної дитини. Інтерактивні вправи та завдання можуть бути адаптовані до рівня розвитку кожного конкретного пацієнта.

Однією з ключових складових використання інформаційних технологій у корекції мовлення є мультимедійні програми та ігри. Ці інтерактивні інструменти відкривають можливості для навчання та вправ у формі гри, що зазвичай більш привабливі для дітей.

Мультимедійні програми та ігри призначені для розвитку різних аспектів мовлення, включаючи звукову вимову, словниковий запас, граматичні навички та комунікативну компетентність. Вони можуть бути доступні як на комп'ютерах, так і на мобільних пристроях, що робить їх більш доступними та зручними для використання вдома та в школі. Наприклад, програма «Articulation Station» допомагає дітям вимовляти звуки та містить велику кількість вправ і аудіоприкладів для кожного звуку. Програма «Speech Tutor» використовує інтерактивні вправи та завдання для поліпшення вимови та артикуляції. Вона може бути налаштована на індивідуальні потреби кожної дитини. Серія ігор «Language Adventures» спрямована на навчання та розвиток мовлення дітей через інтерактивні пригоди та завдання. Ці ігри розроблені з урахуванням основних принципів логопедичної роботи та використовуються для покращення мовних навичок, словникового запасу та розуміння мови.

Аналізатори мови – це інноваційні інструменти, які дозволяють логопедам проводити більш об'єктивну та точну діагностику порушень мовлення у дітей. Ці аналізатори використовують різні технології, включаючи автоматичне розпізнавання мови, штучний інтелект для аналізу мовлення дитини. Вони можуть визначати рівень вимови, артикуляцію, темп та інші параметри мовлення. Наприклад, програма «Praat» вимірює параметри звуку, що допомагає логопедам оцінювати вимову та артикуляцію дитини. Програма також має можливість запису та аналізу інтонації.

Переваги використання аналізаторів включають об'єктивність, що дозволяє отримувати достовірні дані про характеристики мовлення дитини та усунути суб'єктивний фактор. Також ці інструменти забезпечують моніторинг прогресу, дозволяючи відслідковувати динаміку у покращенні мовлення та шліфувати програми корекції.

Іншою інноваційною практикою є використання віртуальних платформ для інтерактивної комунікації та навчання. Ці платформи можуть бути доступні онлайн або через спеціалізовані програми та додатки. Вони створюють можливості для дітей взаємодіяти з віртуальними, анімованими персонажами для розвитку мовлення й комунікативних навичок та мають вагомні переваги у порівнянні з традиційними методами (див. рисунок 1).

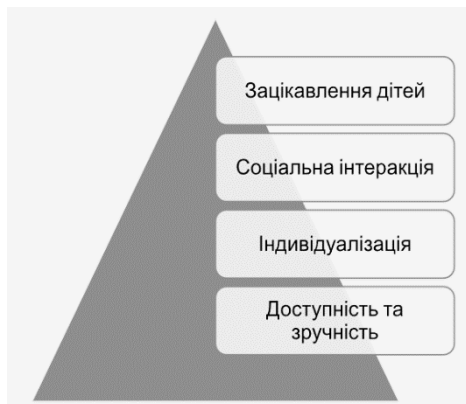

Рис. 1. Основні переваги використання віртуальних платформ

Наприклад, платформа «TinyTap» дозволяє легко створювати інтерактивні навчальні ігри та вправи для дітей із порушеннями мовлення. Логопеди можуть персоналізувати вправи для кожної дитини, додавши звуки, зображення та текст. Діти можуть взаємодіяти з цими іграми на своїх планшетах або смартфонах, вчасно отримуючи зворотний зв'язок та підказки.

«TinyTap» також надає можливість відстежувати прогрес дитини, аналізувати результати та створювати завдання відповідно до її потреб. Ця платформа сприяє інтерактивному навчанню та допомагає дітям розвивати мовлення та комунікативні навички в ігровий та захопливий спосіб.

Попри численні переваги, застосування інформаційних технологій у корекції мовленнєвих порушень також супроводжується певними складнощами. Перш за все, це необхідність навчання фахівців. Логопеди та інші спеціалісти повинні опанувати новими технічними навичками для ефективного використання цих інструментів, що вимагає часу та ресурсів на таку професійну підготовку.

Інша проблема полягає в доступності інформаційних технологій для всіх пацієнтів. Деякі діти можуть мати обмежений доступ до необхідного

обладнання, програмного забезпечення або навіть Інтернету. Це ускладнює впровадження дистанційних методів корекції для цієї категорії пацієнтів.

Крім того, при використанні інформаційних технологій у логопедичній роботі постає питання конфіденційності та безпеки даних пацієнтів. Зберігання та передача медичної інформації в електронній формі вимагає дотримання високих стандартів захисту приватності. Фахівці повинні приділяти особливу увагу цим аспектам та дотримуватися всіх законодавчих вимог. І, звичайно, важливо збалансувати використання інформаційних технологій з традиційними методами корекції мовлення. Кожен пацієнт є унікальним, з власними потребами. Тому важливо знаходити правильний баланс між використанням інновацій та традиційних підходів для надання ефективної допомоги.

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. У корекції мовленнєвих порушень у дітей молодшого шкільного віку застосування інформаційних технологій виявляється надзвичайно корисним та повним сподівань напрямком. Ми встановили, що інформаційні технології надають можливість створювати індивідуальні програми корекції, враховуючи потреби кожної дитини. Вони дозволяють ефективно вдосконалювати мовлення та розвивати необхідні навички. Крім цього, ці інструменти надають об'єктивні дані про характеристики мовлення дитини, а їх використання у формі гри робить процес навчання більш привабливим та цікавим. Подальше дослідження вбачаємо у вивченні міждисциплінарного підходу, який об'єднує знання логопедів, психологів, програмістів та вчених із інших галузей, що сприятиме покращенню якості життя дітей із такими порушеннями.

Література

1. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах. Підручник. За ред. А. М. Богуш. Друге видання, доповнене. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2011. 704 с.
2. Рібцун Ю. В. Дошкільнятко: корекційно-розвивальна та навчально-виховна робота з дітьми з фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення : навч.-метод. посіб. Київ, 2014. 238 с.
3. Сапранкова І. Г. Використання інноваційних технологій в групі дітей з порушенням мови. *Інноваційні технології в дошкільній освіті: Збірник абстрактів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*, м. Переяслав-Хмельницький, 28-29 березня 2018 р. / за заг. ред. Л. О. Калмикової, Н. В. Гавриш. Переяслав-Хмельницький: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2018. 266 с.

4. Чередніченко Н.В., Клименко І.В., Тенцер Л.В. *Порушення письма у молодших школярів: діагностика та корекція : навчально-методичний посібник*. Київ: ДІА, 2018, 248 с.
5. Шеремет М. К. *Логопедія. Підручник*. Київ: ВД «Слово», 2014. 675 с.
6. Bishop, D. V., Clark B., Conti-Ramsden G., Norbury C. F., & Snowling M. J. RALLI: An internet campaign for raising awareness of language learning impairments. *Child Language Teaching and Therapy*, 2012. № 28 (3). P. 259–262. DOI: <https://doi.org/10.1177/0265659012459467>.
7. Gibson, J. L., Newbury, D. F., Durkin, K., Pickles, A., Conti-Ramsden, G., & Toseeb, U. Pathways from the early language and communication environment to literacy outcomes at the end of primary school: The roles of language development and social development. *Oxford Review of Education*, 2021. № 47(2). P. 260–283.
8. Ziegenfusz, S., Paynter, J., Flückiger, B. & Westerveld, M. A systematic review of the academic achievement of primary and secondary school-aged students with developmental language disorder. *Autism & Developmental Language Impairments*, 2022. № 7. P. 1–33. DOI: <https://doi.org/10.1177/2396941522109939>
9. Snow, P. C. SOLAR: The Science of Language and Reading. *Child Language Teaching and Therapy*, 2021. № 37(3). P. 222–233. DOI: <https://doi.org/10.1177/0265659020947817>
10. Snow, P. C. Elizabeth Usher Memorial Lecture: Language is literacy is language – Positioning speech-language pathology in education policy, practice, paradigms and polemics. *International Journal of Speech-language Pathology*, 2016. № 18(3). P. 216–228. DOI: <https://doi.org/10.3109/17549507.2015.1112837>
11. Snowling, M. J., Duff, F. J., Nash, H. M., & Hulme, C. Language profiles and literacy outcomes of children with resolving, emerging, or persisting language impairments. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 2016. № 57(12). P. 1360–1369. DOI: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26681150>

References

1. Bohush, A. M. (2011). Doshkilna lnhvodydaktyka: Teoriia i metodyka navchannia ditei ridnoi movy v doshilnykh navchalnykh zakladakh [Preschool language didactics: Theory and methods of teaching children's native language in preschool educational institutions]. *Pidruchnyk (Druhe vydannia, dopovnene)*. Kyiv: Vydavnychi Dim «Slovo» (ukr).
2. Ribtsun, Yu. V. (2014). Doshkilniatko: korektsiino-rozvyvalna ta navchalno-vykhovna robota z ditmy z fonetyko-fonematychnym nedorozvytkom movlennia [Preschoolers: corrective and developmental, and educational work with children with phonetic and phonemic underdevelopment of speech]: navch.-metod. posib. Kyiv (ukr).
3. Saprankova, I. H. (2018). Vykorystannia innovatsiinykh tekhnolohii v hrupi ditei z porushenniam movy [The use of innovative technologies in a group of children with speech disorders]. U L. O. Kalmykovi ta N. V. Havrysh (red.), *Innovatsiini tekhnolohii v doshilnii osviti: Zbirnyk abstraktiv Mizhnarodnoi nauково-praktychnoi internet-konferentsii*, m. Pereiaslav-Khmelnytskyi, 28-29 bereznia 2018 r. Pereiaslav-

- Khmelnyskyi: DVNZ «Pereiaslav-Khmelnyskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Hryhoriia Skovorody» (ukr).
4. Cherednichenko, N. V., Klymenko, I. V., Tentser, L. V. (2018). Porushennia pysma u molodshykh shkoliariv: diahnozyka ta korektsiia [Writing disorders in younger schoolchildren: diagnosis and correction]. *Navchalno-metodychnyi posibnyk*. Kyiv: DIA (ukr).
 5. Sheremet, M. K. (2014). Lohopediia [Speech therapy]. Pidruchnyk. Kyiv: VD «Slovo» (ukr).
 6. Bishop, D. V., Clark, B., Conti-Ramsden, G., Norbury, C. F. & Snowling, M. J. (2012). RALLI: An internet campaign for raising awareness of language learning impairments. *Child Language Teaching and Therapy*, 28(3), 259–262, <https://doi.org/10.1177/0265659012459467> (eng).
 7. Gibson, J. L., Newbury, D. F., Durkin, K., Pickles, A., Conti-Ramsden, G. & Toseeb, U. (2021). Pathways from the early language and communication environment to literacy outcomes at the end of primary school: The roles of language development and social development. *Oxford Review of Education*, 47(2), 260-283 (eng).
 8. Ziegenfusz, S., Paynter, J., Flückiger, B. & Westerveld, M. (2022). A systematic review of the academic achievement of primary and secondary school-aged students with developmental language disorder. *Autism & Developmental Language Impairments*, 7, 1-33, <https://doi.org/10.1177/2396941522109939> (eng).
 9. Snow, P. C. (2021). SOLAR: The Science of Language and Reading. *Child Language Teaching and Therapy*, 37(3), 222–233, <https://doi.org/10.1177/0265659020947817> (eng).
 10. Snow, P. C. (2016). Elizabeth Usher Memorial Lecture: Language is literacy is language – Positioning speech-language pathology in education policy, practice, paradigms and polemics. *International Journal of Speech-language Pathology*, 18(3), 216–228, <https://doi.org/10.3109/17549507.2015.1112837> (eng).
 11. Snowling, M. J., Duff, F. J., Nash, H. M. & Hulme, C. (2016). Language profiles and literacy outcomes of children with resolving, emerging, or persisting language impairments. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 57(12), 1360–1369 (eng).

APPLICATION OF INFORMATION TECHNOLOGY IN THE CORRECTION OF SPEECH DISORDERS IN PRIMARY SCHOOL CHILDREN

L. Lukianyk, A. Piekharieva, O. Ilchenko

The use of information technology in the correction of speech disorders in primary school children is becoming an increasingly important area of speech therapy practice. In this article, the importance of involving information technology in the educational process is discussed, as such disorders pose a serious problem that can significantly affect academic success and social adaptation.

One of the most important aspects of using information technology is the ability to create an interactive and engaging learning environment. Information technology provides

an opportunity to create interesting and enjoyable learning games, apps and web platforms that are aimed at developing speech and encouraging children to learn. Parsers and virtual communication platforms enable speech therapists to more accurately diagnose speech problems and develop individual correctional plans for each child.

The article provides a thorough analysis of typical speech disorders that occur in primary school children. This analysis covers a variety of aspects, from underdeveloped vocabulary and articulation problems to dyslexic errors and phonetic-phonemic underdevelopment. Understanding these disorders allows speech therapists to choose methods and tools for correcting children's speech problems more effectively. The advantages and disadvantages of using information technology in the context of speech therapy practice are also identified.

Keywords: *speech development disorders, speech therapy correction, severe speech disorders, innovative teaching methods, primary school children.*

Лук'яник Людмила Васи́лівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна). E-mail: lukjanyk.l@gmail.com

Lukianyk Liudmyla Vasyliivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Primary Education of Rivne State Humanities University (Rivne, Ukraine). E-mail: lukjanyk.l@gmail.com

Пехарєва Альона Станіславівна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти, Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (м. Харків, Україна). E-mail: alalenaaluona@gmail.com

Piekharieva Alona Stanislavivna – Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Special Pedagogy and Psychology and Inclusive Education, Municipal Establishment «Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy» of the Kharkiv Regional Council (Kharkiv, Ukraine). E-mail: alalenaaluona@gmail.com

Ільченко Оксана Валеріївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти, Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (м. Харків, Україна). E-mail: oksana.oks.23071969@gmail.com

Ichenko Oksana Valeriivna – Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor of the Department of Special Pedagogy and Psychology and Inclusive Education, Municipal Establishment «Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy» of the Kharkiv Regional Council (Kharkiv, Ukraine). E-mail: oksana.oks.23071969@gmail.com

ЗМІСТ

Акімова О. М.	
Виховання здатності до реалізації засад інформаційної культури в інклюзивному просторі у майбутніх фахівців галузі Освіта / Педагогіка	6
Гончаренко М. С., Мірошниченко О. М., Шевченко А. К.	
Особливості освіти нового століття: тенденції та перспективи.....	15
Козак М. Я., Климанська Л. Д., Герасим Г. З.	
Гендерні відмінності у зразках вживання психоактивних речовин у молодіжному середовищі	27
Коношенко С. В., Коношенко Н. А., Трубник І. В.	
Підготовка майбутніх соціальних працівників до соціально-педагогічного супроводу сім'ї.....	39
Кузнецова О. В.	
Роль сім'ї у вихованні національної ідентичності студентської молоді	48
Лук'яник Л. В., Пехарєва А. С., Гльченко О. В.	
Застосування інформаційних технологій під час корекції мовленнєвих порушень у дітей молодшого шкільного віку	57
Лучанинова О. П.	
Теоретико-методичні аспекти STEAM-освіти та їх роль у формуванні soft skills у студентів вищої школи.....	67
Потапчук Т. В., Пукас І. Л., Бабюк Т. Й.	
Громадянська солідарність майбутніх педагогів як психолого-педагогічна проблема	82
Roganov M. L., Roganov M. M.	
Formation of Information and Technological Competence of Future Computer Science Teachers in the Process of Professional Training	92
Roganova M. , Rashydov S., Rashydova S.	
Cultural and Spiritual Values of Education of Future Teachers: an Interdisciplinary Approach.....	103
Сватко Ю. І.	
Духовність особистості у світлі знання, риторичних образів часу та опанування власного майбутнього. Частина II. Ораторика – конфліктний світ державної влади – світ промов і проблем.....	114
Співак Л. А., Співак Я. О., Гіренко Н. А.	
Теоретичні аспекти навчання учнів з особливими освітніми потребами основам наук природничо-математичного циклу в країнах Європи	148

Tadeyeva M. I., Tadeyev P. O.	
Retrospective Analysis of Gifted Education in the USA on the Frames of the World's Trends of its Development.....	158
Тимчук В. М.	
Потенціал залучення студентів до забезпечення якості вищої освіти Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля	167
Тюріна Т. Г.	
Роль соціально-гуманітарних дисциплін у процесі духовно-морального і патріотичного виховання студентів першого курсу спеціальності «Соціальна робота» (кафедра соціології та соціальної роботи НУ «Львівська політехніка»).....	183
Уманець Н. А.	
Цифрова грамотність як інструмент включення людей похилого віку у сучасне суспільство	203
Цибулько Л. Г., Чорний С. С., Бойченко А. В.	
Педагогіка здоров'я і здоров'язберігаючий потенціал особистості	212
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ.....	227
GUIDELINES FOR THE AUTHORS.....	231

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ

До друку приймаються лише ті наукові статті, які, згідно з Постановою ВАК України №7-05/1 від 15.01.2003 р. «Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України», містять *такі елементи*:

– постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями;

– аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор;

– виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття;

– формулювання цілей статті (постановка завдання);

– виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;

– висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Загальні вимоги до оформлення тексту:

Формат сторінки: А4, книжкова.

Береги: лівий – 3 см, правий – 1,5 см, верхній і нижній – 2,5 см.

Міжрядковий інтервал: 1,5.

Шрифт: Times New Roman.

Кегль: 14.

Обсяг статті: від 6 до 12 сторінок.

Робочі мови збірника: українська, англійська.

Використання знаків та символів: тире –, апостроф ', лапки «...», для нерозривних пробілів Ctrl +Shift + пробіл, маркери (*, -, >, ...), нумерація 1.

Структурні елементи статті:

• ліворуч у верхньому рядку проставляється УДК (14 кегль);

• посередині через рядок великими літерами напівжирним шрифтом – назва статті;

• праворуч через рядок малими літерами напівжирним шрифтом – ініціали та прізвище автора(-ів);

• праворуч через рядок 12 кеглем вказується ORCID (обов'язково);

• через рядок з абзацу 12 кеглем курсивом подається анотація та ключові слова мовою статті (1600-1800 символів з пробілами);

• через один рядок з абзацу 14 кеглем друкується основний текст (відступ першого рядка – 1,27 см);

• список літератури друкується у відповідності до стандарту 12 кеглем через один рядок після основного тексту. Слово Література друкується напівжирним шрифтом з вирівнюванням від центру 12 кеглем. Список літератури оформлюється за ДСТУ 8302:2015, посилання на літературу у тексті статті оформлюються за міжнародним стилем оформлення наукових публікацій APA (American Psychological Association) style – Стиль цитування АПА (Американська психологічна асоціація);

- список посилань (літератури) – References – друкується 12 кеглем напівжирним шрифтом з вирівнюванням по центру та оформлюється за стилем АПА. Транслітерувати назви джерел можна за допомогою он-лайн сервісів: для джерел українською мовою – «Стандартна українська транслітерація» в режимі паспортний стандарт (<http://translit.kh.ua/?passport>); для джерел російською мовою – «транслит.сє» (<http://translit.cc>) або <http://translit.net/ru/bgn/>; джерела іноземною мовою не транслітеруються.

- через рядок з абзацу подаються назва статті (по центру, напівжирним шрифтом), прізвище, ім'я, по батькові (праворуч, напівжирним шрифтом), анотація та ключові слова іншою робочою мовою (українською чи англійською) збірника (12 кеглем, курсивом, 1600-1800 символів кожна);

- через рядок українською й англійською мовами подаються відомості про автора (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи, e-mail);

- текст набирати без переносів, тире (–) має відрізнятися від дефісу (-), лапки у тексті мають бути однаковими, а саме: « »;

- таблиці та інші нетекстові об'єкти повинні бути пронумеровані, розміщуватися в середині тексту; в центрі під рисунком (Рис. 1 ...), над таблицею – (Таблиця 1).

Вітається наявність посилань на публікації, що мають цифровий ідентифікатор DOI у списку літератури.

УВАГА! Шановні автори, з 2021 року збірник наукових праць «Духовність особистості: методологія, теорія і практика» буде виходити 3 рази на рік. Статті в № 1 прийматимуться до 30 березня, в № 2 – до 30 червня, в № 3 – до 30 листопада. Відповідно вихід планується у квітні (№ 1), вересні (№ 2), грудні (№ 3).

На e-mail редакційної колегії надсилається електронний варіант статті. Через декілька днів після отримання статті редколегією та по закінченні процесу її рецензування, на e-mail автора прийде повідомлення про прийняття або відмову у друці надісланих матеріалів.

Електронний варіант статті подається в такому вигляді:

- перший файл – текст статті, підготовлений за допомогою текстового редактора Microsoft Word (назва файла складається з прізвища автора та дати відправлення статті до редакції збірника, наприклад, *Petrenko-23.01.06.doc*);

- другий файл – відомості про автора: прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи, адреса Нової пошти, телефон, e-mail (назва файла – прізвище автора, наприклад, *Petrenko.doc*);

- третій файл – квитанція про оплату (надсилається після отримання повідомлення про прийняття статті до друку).

E-mail редакційної колегії: svetlana101068@gmail.com або

ЕТИКА ПУБЛІКАЦІЙ

Редакційна політика збірника наукових праць «Духовність особистості: методологія, теорія і практика», засновником якого є Науково-дослідний інститут духовного розвитку людини СНУ ім. В. Даля, спрямована на дотримання етичних норм, які прийняті міжнародною науковою спільнотою і відповідають науковому напрямку журналу, що визначений Свідоцтвом про державну реєстрацію і стандартами якості наукових робіт, прийнятими у науковому співтоваристві.

Етика публікацій збірника «Духовність особистості: методологія, теорія і практика» розроблена на основі документів: Етичний кодекс ученого України; видавнича етика та <https://www.elsevier.com/editors/publishing-ethics/perk> рекомендації Elsevier; міжнародні стандарти для редакторів та авторів.

Важливою умовою прийняття статті до друку є наявність нових оригінальних матеріалів або нового наукового осмислення вже відомого наукового матеріалу; відсутність запозичень без відповідного посилання або попереднього узгодження; наявність достовірних фактів, точного опису результатів дослідження, достатніх деталей і бібліографічних посилань для можливого відтворення.

У випадку, коли автор бажає опублікувати в новому варіанті раніше опубліковану статтю, він має представити до редакції бібліографічну довідку про попередні публікації та обґрунтувати актуальність публікації нового варіанту, пояснити зміни, внесені до останнього варіанту статті.

Недопустимим є представлення плагіату в якості оригінальної роботи та подання до публікації раніше опублікованої статті. *Автор перевіряє статтю на антиплагіат за допомогою відповідного програмного забезпечення (<https://advego.com/plagiatus/>). У випадках виявлення плагіату редколегією відповідальність несуть автори поданих матеріалів.*

Журнал дозволяє авторам зберігати авторські права без обмежень.

ПОЛІТИКА РЕЦЕНЗУВАННЯ

(від 01.01.2018)

До друку приймаються оригінальні наукові статті в форматі .doc або .docx українською, англійською, російською мовами, які відповідають вимогам до оформлення статей збірника наукових праць «Духовність особистості: методологія, теорія і практика» та успішно пройшли всі *етапи рецензування*:

1 етап – автор надсилає на адресу відповідального редактора збірника svetlana101068@gmail.com або zbirnyk.domtp@gmail.com статтю, яка відповідає вимогам збірника.

2 етап – перевірка редколегією статті на антиплагіат за допомогою відповідного програмного забезпечення (<http://plagiarisma.ru/>; <https://content-watch.ru/text/>).

3 етап – рецензування наукової статті спочатку членом редакційної колегії, потім запрошеним рецензентом, який володіє глибокими професійними знаннями та досвідом роботи, суміжними з тематикою дослідження автора статті. Рецензування здійснюється «наосліп» (без відомостей про автора). За виникненням питань стосовно змісту, оформлення тощо, стаття направляється автору з пропозицією

врахувати зауваження при підготовці оновленого варіанту статті або спростувати їх, обґрунтувавши власну позицію. Виправлений варіант повторно надсилається рецензенту для прийняття остаточного рішення щодо можливості публікації.

4 етап – остаточне рішення щодо можливості публікації приймається головним редактором, при необхідності – всіма членами редакційної колегії.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідальність несуть автори.

Редакція залишає за собою право на відмову в друкуванні матеріалів, які не відповідають вищезазначеним вимогам.

У випадку публікації певного типу статей (наприклад, перекладних статей) автори і рецензенти зацікавлених журналів повинні дати згоду на вторинну публікацію, що не буде суперечити етичним нормам публікації за умов обов'язкового представлення тих самих даних, що і в первинно опублікованій роботі.

ЗАХИСТ ПРАВ АВТОРІВ

Будь-який рукопис, отриманий для рецензування, є інтелектуальною власністю авторів і не підлягає розголошенню з будь-якими особами, які не мають на те повноважень редактора. Редактор і члени редколегії не повинні представляти іншим особам ніяку інформацію щодо статті, а саме: строки отримання, зміст, етапи та особливості рецензування, зауваження рецензентів та остаточне рішення щодо опублікування, окрім авторів та рецензентів. Порушення даної вимоги можливо лише у випадку наявності ознак або заяви щодо недостовірності чи фальсифікації матеріалів статті.

Рецензування відбувається конфіденційно за принципами double-blind рецензування (двостороннє «сліпе» рецензування, коли ні автор, ні рецензент не знають один про одного). Взаємодія між автором та рецензентами відбувається через відповідального редактора журналу.

Після позитивного рішення редактора стаття публікується у збірнику та розміщується на відповідних електронних ресурсах. Відповідно до міжнародного законодавства в частині дотримання авторського права на електронні інформаційні ресурси, матеріали сайту, електронного журналу або проекту не можуть бути відтворені повністю або частково в будь-якій формі (електронною або друкарською) без попередньої письмової згоди авторів і редколегії збірника. При використанні опублікованих матеріалів у контексті інших документів потрібне посилання на першоджерело.

ПОЛІТИКА ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

Збірник наукових праць «Духовність особистості: методологія, теорія і практика» практикує політику відкритого доступу до опублікованих матеріалів, підтримуючи принципи вільного обміну науковою інформацією та глобальним обміном знань з метою загального розвитку суспільства.

Доступ до архіву номерів є безкоштовним:

https://journals.snu.edu.ua/?journal=DOMTP_SNU&page=issue&op=archive

Тип ліцензії: Creative Commons Attribution (CC BY)

GUIDELINES FOR THE AUTHORS

According to the Decision of the Higher Certifying Commission of Ukraine #7-05/1 from 15.01.2003 «About increase of requirements to the professional editions included into the list of the Higher Certifying Commission of Ukraine», the scientific articles could be accepted for printing, only if they contain *the following parts*:

- Problem statement in a general view and its connection with important scientific and practical problems;
- Analysis of the last researches and publications in which the decision of the problem has begun and on which the author grounds his/her research;
- Setting of unsolved parts of the shared problem to which the article is devoted;
- Purposes of the article formulation (problem statement);
- Statement of the basic research material with full substantiation of the received scientific results;
- Conclusions and prospects of the further investigations in the given direction.

General requirements for articles:

Page format: A4, book format.

Page margins: left – 3 cm, right – 1,5 cm, top and down – 2,5 cm.

Spacing: 1,5.

Print: Times New Roman.

Type size: 14.

Article volume: 6-12 pages.

Working languages of the collection: Ukrainian, English.

Use of marks and symbols: dash –, apostrophe ', paws «...» (Ukrainian and Russian), "... " (English), for non-breakable spaces Ctrl + Shift + spacebar, markers (•, –, ➤, ...), numbering 1.

Structural elements of the article:

- UDC – on the top line at the left side of the article (14-point type size).
- Title of the article – in a line, centered alignment, bold with capital letters.
- Initials and Surname of the author in a line to the right, bold.
- Author's ORCID in a line to the right (12-point type size).
- Abstract (1600-1800 symbols) and key words in the language of the article – in a line, italics, Script Times New Roman 12-point type size.
- Text of the paper itself – in a line, beginning the new paragraph (14-point type size) (indent of the first line - 1,27 cm);
- Literature – in a line after the text of the article (12-point type size). The word Literature should be printed in bold type with centered alignment (Script Times New Roman, 12-point type size) (general quantity of literature sources should not exceed 20). Literature is executed according to DSTU 8302: 2015, the references to literature in the text of the article are made according to the international style APA (American Psychological Association).

• References – in a line after the Literature of the article (12-point type size). The word References should be printed in bold type with centered alignment (Script Times New Roman, 12-point type size) and is executed according to the the international style APA. Transliteration of sources titles should be done using on-line services: for sources in Ukrainian - <http://translit.kh.ua/?passport>; for sources in Russian - <http://translit.cc> or <http://translit.net/en/bgn/>; the sources in the foreign language are not transliterated .

• Title of the article (bold, centered alignment), initials and surname of the author (bold, right alignment), abstract and key words – in a line in the other working language of the collection (Ukrainian or English) (Script Times New Roman, 12-point type size, in italics, 1600-1800 symbols).

• Information about the author (surname, name, patronymic name, scientific degree, academic status, position held, place of work, e-mail) – in a line in Ukrainian and English languages (Script Times New Roman, 12-point type size).

• The text should be printed without hyphenation, dash (–) should differ from hyphen (-); the use of the same quotation marks in the whole text of the article is necessary («...» – in Ukrainian and "... " – in English);

• Tables and others non-text objects should be numbered and placed in the text, in the center, under the figure (Fig. 1 ...), above the table, right alignment (Table 1), Script Times New Roman, 12-point type size.

We welcome the availability of references to publications with DOI in the list of literature.

NOTE! Dear authors, from 2021 the Collection of Scientific Papers "Spirituality of a Personality: Methodology, Theory and Practice" will be published 3 times a year. Articles in the 1st issue will be accepted until March 30, in the 2nd issue - until June 30, in the 3rd issue - until November 30. Accordingly, the release is planned in April (#1), September (#2), December (#3).

The electronic variant of the article should be send to the E-mail of the Editorial Board for further reviewing and publication. In several days the author will receive the e-mail from the Editorial Board with approval or rejection of the article for publication in the Collection and further instructions.

Electronic variant of the paper should be shaped in such a way:

• First file – text of the article prepared by means of text editor Microsoft Word (name of the document consists of the surname of the author and the date when the article was sent to the editorial board of the collection, for example, Petrenko-23.01.06.doc);

• Second file – information about the author.doc (file name – author's last name, for example, Petrenko.doc). Information about the author consists of the following elements: surname, name, patronymic name, scientific degree, academic status, position held, place of work, New Post Address, telephone, e-mail;

Contact E-mail of the Editorial Board: svetlana101068@gmail.com

PUBLISHING ETHICS

Editorial policy of the collection of research materials "**Spirituality of a Personality: Methodology, Theory and Practice**", founder of which is Scientific Research Institute of Spiritual Development of Man of the Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, is aimed at adhering to ethical standards that are accepted by the international scientific community and correspond to the scientific direction of the collection, which is defined by the Certificate of State Registration and quality standards of scientific works accepted in the scientific community.

Publishing Ethics of the Collection of Research Materials "Spirituality of a Personality: Methodology, Theory and Practice" is worked out on the basis of the documents: Ethical Code of Scientist of Ukraine, Publishing Ethics and Elsevier recommendations; International Standards for Editorial Board and Author.

An important condition for the acceptance of an article to print is the availability of the new original material or new scientific understanding of already known scientific material; non-availability of borrowings without corresponding references or the preliminary agreement; availability of authentic facts, exact description of research results, enough details and bibliographic references for possible reproduction.

In case the author needs to publish a previously published article in the new version, he must submit a bibliographic reference for previous publications and justify the relevance of the publication of the new variant, explaining the changes made to the last version of the article.

It is unacceptable to represent plagiarism as an original work and submit to publication a previously published article. The author should check the article for plagiarism using the appropriate software (<https://advego.com/plagiatus/>). In case of detection of plagiarism by the editorial board, responsibility is carried by the authors of the submitted materials.

The collection allows the authors to keep copyright without limitations.

EDITORIAL POLICY

(from 01.01.2018)

For successful acceptance for publication in the collection of research materials "**Spirituality of a Personality: Methodology, Theory and Practice**" the scientific articles should meet the following requirements: submission of the unique manuscript in the formats .doc or .docx in Ukrainian, English or Russian languages; compliance with the journal requirements for execution of the articles; successful passing of all the *stages of reviewing*.

1st stage – the author sends the manuscript, which should meet the requirements of the collection to the address of the executive editor of the collection svetlana101068@gmail.com or zbirnyk.domtp@gmail.com;

2d stage – checking the article on plagiarism by the editorial board with the help of the appropriate software (<http://plagiarisma.ru/>; <https://content-watch.ru/text/>);

3d stage – reviewing is held, firstly, by the member of the Editorial Board, then by the invited reviewer, who has deep professional knowledge and experience of work that is connected with the subject of the study of the submitted article. Reviewing is held in

confidence by the principles of double-blind reviewing (two-way "blind" review, when neither the author nor the reviewer do not know each other). If issues regarding the content, execution, etc. arise, the article is sent to the author with the suggestion to take into account the comments in preparing an updated version of the article or to refute them, substantiating their own position. The corrected version of the article is resent to the reviewer for the final decision on the possibility of its publication.

4th stage – the final decision on the possibility of the publication is adopted by the chief editor and, if necessary, by all the members of the editorial board.

Materials are published in author's edition. The author takes responsibility for the scientific content and quality of submissions. Editorial Board reserves the right to refuse printing of the materials that do not meet these requirements.

In case of publication of a particular type of articles (for example, translated articles), authors and reviewers of interested journals must agree to a secondary publication that does not conflict with the ethical standards of publication providing mandatory submission of the same data as in the original published work.

PROTECTION OF AUTHORS' RIGHTS

Any manuscript received for review is the intellectual property of the authors and is not subject to disclosure with any person who does not have the editorial authority. The editor and members of the editorial board should not provide other persons with any information about the article, such as the terms of receipt, content, stages and features of the review, comments made by the reviewers, and the final decision on the publication, except the authors and reviewers. Violation of this requirement is possible only in case of presence of signs or statement about the unreliability or falsification of the materials of the article.

Reviewing is conducted confidentially on the principles of double-blind review (double-blind "review", when neither the author nor the reviewer knows about each other). The interaction between the author and reviewers takes place through the executive editor of the collection of research materials.

After the adoption of a positive editorial decision, the article is published in the collection and placed on the appropriate electronic resources. In accordance with international law, in respect of copyright compliance, electronic information resources, materials, electronic collection of research materials or project may not be reproduced in whole or in part in any form (electronic or print) without the prior written consent of the authors and editorial board of the collection. When using published materials in the context of other documents, a reference to the original source is required.

OPEN ACCESS POLICY

The collection of research materials "**Spirituality of a Personality: Methodology, Theory and Practice**" practices open access policy to the published materials, supporting principles of free exchange of the scientific information and global exchange of knowledge for the general public progress.

Access to the archive of issues is free:

https://journals.snu.edu.ua/?journal=DOMTP_SNU&page=issue&op=archive

Type of license: Creative Commons Attribution (CC BY)

Наукове видання

ДУХОВНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ:
методологія, теорія і практика

Випуск 3 (107)

Оригінал-макет *Погорєлова Т.В.*
Художнє оформлення обкладинки
Шевєрдін К.М.

Підписано до друку 28.12.2023.
Формат 60×84¹/₁₆. Гарнітура Times.
Умов. друк. арк. 13,7. Обл.-вид. арк. 15,2.
Наклад 100 прим. Вид. № 3372. Ціна договірна.

**Видавництво Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля**

Свідоцтво про реєстрацію: серія ДК № 1620 від 18.12.03 р.

Е-mail видавництва: vidavnictvosnu.ua@gmail.com

Надруковано у видавництві «**ФОП Жолнер Д.І.**»

Свідоцтво про реєстрацію серія ВОЗ № 045391 від 23.07.2009 р.

Адреса: м. Київ, вул. Шота Руставелі, 20-Б
тел. 044 28 77 222, e-mail: indi.print@gmail.com